

Jaarverslag 2011

anne frank stichting

Anne Frank Stichting

Jaarverslag 2011

Als er meer informatie beschikbaar is over een onderwerp wordt d.m.v. onderstaande symbolen aangegeven op welk medium u het kunt vinden.

annefrank.org
annefrank.org/jaarverslag2011
annefrank.org/achterbuis
annefrank.org/tijdslijn
annefrank.org/amsterdam
annefrankgide.net

[facebook.com/annefrankhouse](https://www.facebook.com/annefrankhouse)

twitter.com/annefrankhouse

[youtube.com/annefrank](https://www.youtube.com/annefrank)

[flickr.com/photos/anne_frank_bouse](https://www.flickr.com/photos/anne_frank_bouse)

annefrankbuis.hyves.nl

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt Annes levensverhaal wereldwijd onder de aandacht ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie, en op het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.

Voorwoord

Ronald Leopold en **Jetteke Frija** bij de opening van de tentoonstelling 'Margot, zus van Anne'.

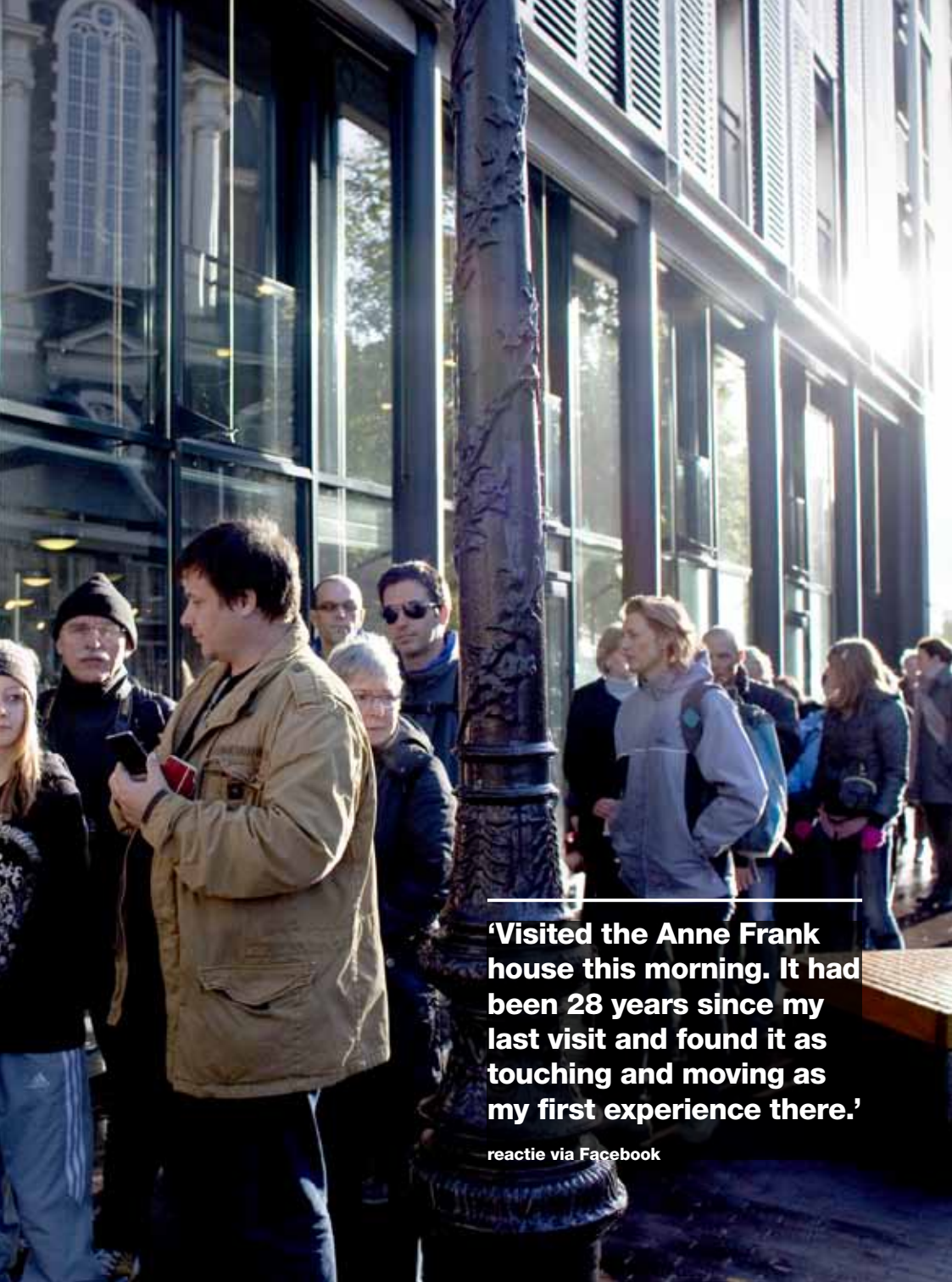
Mijn eerste jaar als algemeen directeur van de Anne Frank Stichting zit erop. Een bijzonder maar zeker ook enerverend jaar. Het is een voorrecht om te mogen werken met gedreven mensen in een dynamische organisatie die bruist van de activiteiten.

Ik ben er trots op dat het museum voor het tweede achtereenvolgende jaar een record aantal bezoekers heeft ontvangen. Meer dan 1.1 miljoen mensen hebben de weg naar het Anne Frank Huis weten te vinden en waarderen het museum bovengemiddeld goed. Niet alleen in Nederland, in meer dan 20 landen zijn we actief met onze reizende tentoonstelling en onze educatieve programma's. Anne Frank is relevant voor de huidige tijd en we willen ieder kind, overal ter wereld, de kans geven haar verhaal te leren kennen. Groepen jongeren aan ons binden, gebruikmakend van nieuwe media, is een belangrijke opdracht die wij ons stellen.

Een speciaal woord van dank richt ik tot Kleis Broekhuizen die in maart van dit jaar afscheid heeft genomen als zakelijk-financieel directeur. Meer dan een kwart eeuw was Kleis Broekhuizen verbonden aan de Anne Frank Stichting en mede dankzij zijn inzet en expertise staat er een financieel onafhankelijke organisatie die stevig op zijn fundamenten staat. De opvolgster van Kleis Broekhuizen, Garance Reus-Deelder, is op 1 januari 2012 in dienst getreden als zakelijk directeur. Ik verheug me op een langdurige samenwerking.

Met tal van personen en organisaties werken wij zeer plezierig samen bij de uitvoering van onze activiteiten. Ook de materiële steun is van grote betekenis voor de kwaliteit van ons werk. Graag wil ik een ieder hiervoor danken en de hoop uitspreken dat we ook in de toekomst op deze steun kunnen rekenen.

Ronald Leopold, *algemeen directeur*
Amsterdam, maart 2012

'Visited the Anne Frank house this morning. It had been 28 years since my last visit and found it as touching and moving as my first experience there.'

reactie via Facebook

Museum

Het Anne Frank Huis ontvangt in 2011 opnieuw een record-aantal bezoekers.

In 2011 heeft het Anne Frank Huis het record aantal van 1.104.233 bezoekers ontvangen, dat is ruim 50.000 meer dan het recordjaar in 2010. Het merendeel, ongeveer 85%, van de - veelal jonge - bezoekers komt uit het buitenland. Het hoge aantal bezoekers is mede te danken aan de ruime openingstijden van het museum. In de maanden juli en augustus is het museum dagelijks van 9.00 tot 22.00 uur open. Een groeiend percentage bezoekers koopt hun entreekaartje via het internet, in 2011 is dit 20%. Onze museumbezoekers zijn gemiddeld 31 jaar oud, hoog opgeleid en zeer positief over hun bezoek. Meer dan 95% van de bezoekers zou hun familie, vrienden of bekenden aanraden het museum te bezoeken.

Museumkaart

Sinds oktober 2010 hebben Museumkaarthouders gratis toegang tot het Anne Frank Huis. Ruim 40.000 kaarthouders maken daarvan tot eind 2011 gebruik. In januari organiseert het museum exclusief voor museumkaarthouders een aantal speciale ontvang-

sten, waaraan 800 kaarthouders deelnemen.

Bezoek begint in de rij

Bezoekers die buiten moeten wachten voordat zij het Anne Frank Huis in kunnen, hebben - door middel van WiFi - gratis toegang tot de nieuwe mobiele website m.annefrank.org. Met een smartphone kunnen bezoekers zich nu buiten in de rij voorbereiden op een bezoek. Een uitkomst voor de drukke vakantieperiodes.

Museumnacht

Opnieuw doet het Anne Frank Huis op de eerste zaterdag in november, samen met andere Amsterdamse musea, tot in de late uurtjes mee aan de museumnacht. Het thema deze avond is 'moeders en dochters' en sluit aan op de Edith Frank-tentoonstelling. Bezoekers kunnen onder meer een speciaal programma volgen met aandacht voor de relatie tussen Anne en haar moeder en samen (moeder en dochter) op de foto.

- ▶ www.annefrank.org
- ▶ flickr

'Moeders en dochters' samen op de foto tijdens de museumnacht.

‘Onder de indruk van @annefrankhouse. Zoon vond het bezoek veel te kort duren. Boeken gekocht zodat we ons er langer in kunnen verdiepen.’

reactie via Twitter

De Duitse bondspresident **Christian Wulff** en zijn echtgenote Bettina bij het dagboek van Anne Frank.

De **miljoenste bezoeker Tanja Trawniczek** uit Wenen, Oostenrijk, wordt ontvangen door Dieuwke Maas (rechts), hoofd Museum.

Actrice en zangeres **Hilary Duff** bezoekt het museum, na afloop twittert ze: '... So sad, but fascinating, couldn't imagine how scary that would be.'

Bijzonder bezoek

Het hele jaar door ontvangt het museum bijzondere groepen en bezoekers.

De Duitse bondspresident Christian Wulff bezoekt in maart met zijn echtgenote Bettina het Anne Frank Huis. Na afloop krijgen zij een presentatie over de educatieve activiteiten van de stichting. In september brengt de staatssecretaris van het ministerie van VWS, Marlies Veldhuijzen van Zanten-Hyllner, een werkbezoek aan de stichting. Op Werelddoenvdag is er, met behulp van een doventolk, een speciale rondleiding voor doven en slechthorenden. Joodse kinderen die tijdens de Tweede Wereldoorlog op 'kindertransport' gingen naar Engeland om Duitsland te ontvluchten en Joodse onderduikkinderen bezoeken het museum in december en krijgen een speciale ontvangst.

Groepsbezoek

In 2011 volgen 3766 groepen uit binnen- en buitenland een programma in het Anne Frank Huis. Verreweg de grootste groep reserveert een 'ontvangst op afspraak' en krijgt een korte introductie op de onderduikgeschiedenis van de familie Frank voordat ze het museum ingaat.

Deze ontvangsten van tien minuten worden in het Nederlands, Engels en Duits aangeboden. In 2011 volgen 983 scholen uit het basis- en voortgezet onderwijs een educatief programma in het museum. In wisselende werkvormen afgestemd op het niveau en de leeftijd van de leerlingen worden historische foto's en een tijdbalk gebruikt om over de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging te leren. Vooraf ontvangen de docenten lesbrieven en een docentenhandleiding, waarmee voorbereidende lessen gegeven kunnen worden. Naast de educatieve programma's voor scholen worden er programma's voor andere groepen verzorgd, zoals studenten van lerarenopleidingen.

Familie

Nieuw in 2011 zijn de Familieprogramma's, voor kinderen vanaf tien jaar die samen met hun ouders of grootouders naar het museum komen. Speciaal afgestemd op deze doelgroep wordt het verhaal van Anne verteld aan de hand van foto's en citaten uit haar dagboek. Het programma wordt vooral in de schoolvakanties en op de zondagmiddagen aangeboden en is een groot succes.

Tijdelijke tentoonstellingen

Ieder half jaar is er een nieuwe tijdelijke tentoonstelling te bezichtigen in het Anne Frank Huis. In maart 2011 wordt de tentoonstelling 'Margot, zus van Anne' geopend, in oktober gevolgd door de tentoonstelling 'Edith Frank-Holländer. Annes moeder'.

Aan de hand van (film)getuigenissen, foto's, brieven en objecten leren museumbezoekers beiden beter kennen. Schoolklassen die het museum bezoeken worden met extra lesbrieven voorbereid op de tentoonstellingen.

Margot, zus van Anne

Met de tentoonstelling 'Margot, zus van Anne' treedt Margot uit de schaduw van haar wereldberoemde zusje Anne. "Aan Margot is niets op te voeren, die is van nature, de goed-, lief- en knapheid zelve." Dat schrijft Anne op 27 september 1942 in haar dagboek. De tentoonstelling bevestigt het beeld van Margot – lief, slim en mooi – en belicht daarnaast haar sportieve, sociale en gelovige kant. De tentoonstelling wordt

geopend door vriendinnen en klasgenoten van Margot Frank. Jetteke Frijda, goede vriendin van Margot, vertelt tijdens de opening over haar vriendschap met Margot en toont zich verheugd met de tentoonstelling: 'Alle aandacht voor Anne is prachtig maar Margot moet ook genoemd worden.'

Edith Frank-Holländer. Annes moeder

De meeste mensen weten niet veel meer over Edith Frank dan wat haar jongste dochter Anne over haar schrijft, veelal niet vleidend. De tentoonstelling laat een jonge en vrolijke Edith Frank zien, aan de hand van

---

'Although I live in Canada, I have been to Anne Frank's house now 3 times. Your new exhibition, honoring Anne's mother will bring me back a fourth time. Thank you.'

reactie op de website

Amerikaanse familie van Edith Frank bij de tentoonstelling.

foto's gemaakt tussen 1915 en 1922, en schetst later een vrouw die moeilijk kan wennen aan haar nieuwe leven in Amsterdam. Uit haar brieven blijkt dat zij haar familie en vrienden mist en zich zorgen maakt over de situatie in nazi-Duitsland. De tentoonstelling wordt geopend door de 82-jarige Dorothy Fraifeld Jenkins-

Kronheim, dochter van Edith Franks nicht Irene Kronheim-Holländer. Zij is speciaal voor de opening uit de Verenigde Staten overgekomen en vertelt over haar moeders vriendschap met Edith. De tentoonstelling is te zien tot maart 2012.

► www.annefrank.org
► YouTube

Vrienden en klasgenoten van Margot Frank bij de opening van de tentoonstelling.

Online

In de driedimensionale online omgeving van Het Achterhuis Online kunnen bezoekers via hun computer het voor- en achterhuis verkennen zoals het was tijdens de onderduik. Via de Anne Frank Tijdlijn kunnen bezoekers de geschiedenis van Anne Frank en de tijd waarin zij leefde volgen.

Het Achterhuis Online

Sinds de lancering van Het Achterhuis Online in april 2010 hebben meer dan 900.000 mensen deze website bezocht. De virtuele versie van het onderduikpand in Amsterdam wint in 2011 de prestigieuze Webby Award en vele andere nationale en internationale prijzen: een Lovie Award in de categorie Non-Profit; een Red Dot Award in de categorie Communication Design 2011; de Dutch Interactive Award 2011; de Zilveren SpinAward in de categorie Beste Content en de Geschiedenis Online Prijs als beste Nederlandse website over geschiedenis. Ook is de totale annefrank.org-site finalist bij de Dutch Design Awards.

De Duitse versie van Het Achterhuis Online, Das Hinterhaus Online, wordt in februari gelanceerd. De presentatie vindt

plaats bij de partnerorganisatie van de Anne Frank Stichting in Berlijn, het Anne Frank Zentrum. De Duitse versie is na de Nederlandse en Engelse de derde taalversie die online is.

Anne Frank Tijdlijn

Op 8 mei gaat de website de Anne Frank Tijdlijn in vier nieuwe talen online: Frans, Italiaans, Portugees en Spaans. De visuele tijdlijn plaatst de geschiedenis van Anne Frank in de context van belangrijke historische gebeurtenissen. Het geeft het onderduikverhaal van Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog weer en gaat verder tot het heden met onder andere aandacht voor de betekenis van het dagboek en het Anne Frank Huis. De Tijdlijn verscheen eerder al in het Nederlands, Engels en Duits. De Tijdlijn krijgt veel extra aandacht na het winnen van de vermelding 'Site of the Day'.

- ▶ annefrank.org/achterhuis
- ▶ annefrank.org/tijdlijn
- ▶ annefrank.org
- ▶

Actrices **Paula** en **Katja Riemann** met leerlingen bij de presentatie van de Duitse versie van Het Achterhuis Online. Paula sprak de stem van Anne in en Katja de vertelster.

'De content staat als een huis.'

de jury van de SpinAwards

De Anne Frank Tijdlijn in het Portugees.

‘Ons schoolgebouw heeft een zwarte periode gekend, maar het gebouw en dus wij allemaal hebben de strijd van het kwaad gewonnen.’

Sandra Rijnbach, rector
Gerrit van der Veen College.

Voormalig directeur van de Anne Frank Stichting **Hans Westra** en huidig directeur **Ronald Leopold** met **Guido** en **Britt**, leerlingen van het Gerrit van der Veen College.

Het Amsterdam van Anne Frank

In oktober presenteert de Anne Frank Stichting een nieuwe website: Het Amsterdam van Anne Frank.

Met de website wil de stichting vooral jonge Amsterdammers een goed beeld geven van de oorlogsgeschiedenis van de stad aan de hand van locaties, gebeurtenissen en persoonlijke verhalen binnen een visuele tijdlijn. Naast het verhaal van Anne Frank komen andere persoonlijke verhalen aan bod. Deze (niet eerder op internet gepubliceerde) verhalen van Joodse en niet-Joodse getuigen geven een indringend beeld van het leven tijdens de bezetting. De website bevat uniek beeldmateriaal uit archieven in binnen- en buitenland.

Leerlingen

De lancering vindt plaats op het Gerrit van der Veen College, een plek die verbonden is met de pijnlijke geschiedenis van de familie Frank en veel andere Amsterdammers. Tijdens de oorlog was hier het hoofdkwartier van de Duitse SD (Sicherheitsdienst) gevestigd. Een groep leerlingen van het College heeft

onder begeleiding van twee peer educators de eerste ervaringen met ‘Het Amsterdam van Anne Frank’ opgedaan. Ze zijn o.a. op de plekken geweest die een rol spelen in het verhaal van de Joodse Hélène Egger. Tijdens de presentatie stellen ze haar vragen en zijn ze onder de indruk dat ze een van de weinige overlevenden spreken. ‘Ik kijk nu met een andere blik als ik door de stad fiets’, aldus een van de leerlingen.

Amsterdam

Inspirator voor de website is Hans Westra, oud-directeur van de Anne Frank Stichting. Hij constateerde in de aanloop naar zijn pensionering op 1 januari 2011: ‘Veel Amsterdammers zijn zich niet bewust van de Joodse geschiedenis van de stad en de gruwelijke vervolging die hier heeft plaatsgevonden. De gemiddelde, jonge, Amsterdammer weet hier nauwelijks iets van. Dat is een moeilijk te verdragen gedachte. Hier zou iets aan gedaan moeten worden.’

► annefrank.org/amsterdam
► YouTube

Speciaal voor de website Het Amsterdam van Anne Frank zijn historische foto's geïntegreerd in het Amsterdamse straatbeeld van nu. De beelden brengen de oorlogsgeschiedenis van de stad heel dichtbij.

Merwedeplein, 1936/2011:
Anne (rechts) met haar vriendinnetjes Eva en Sanne.

Getuigen Verhalen

De Anne Frank Stichting legt verhalen van getuigen van de familie Frank, de andere onderduikers en de helpers vast op film. Filmbeelden hebben grote zeggingskracht en maken vooral op jongeren veel indruk. De getuigenvideo's zijn te zien in het museum, de reizende tentoonstellingen en op de verschillende websites.

In 2011 is een tiental nieuwe getuigen geïnterviewd, voornamelijk vrienden en klasgenoten van Margot en Anne Frank. Zij vertellen over hun eigen ervaringen voor en tijdens de oorlog en gaan in op het leven van de familie Frank.

1943

Een aantal getuigen komt net als de familie Frank uit Duitsland. Zij vertellen over de omstandigheden in Duitsland en hoe destijds de beslissing tot emigratie tot stand is gekomen en hoe de integratie in Nederland verliep. Klasgenoten vertellen over hun schooltijd en hun vriendschappen met Anne en Margot. Ze vertellen over hun ouders, over wonen in Amsterdam-Zuid, maar ook over de bezetting van Nederland, de anti-Joodse maatregelen en wat er in het leven van Joodse kinderen in die peri-

ode veranderde. De klasgenoten en vrienden van toen vertellen over de implicaties hiervan; hoe het voelt om als Joods kind van school verwijderd te worden of als niet-Joods kind te ervaren dat je klasgenootjes uit de klas verdwijnen.

De gefilmde getuigenverhalen geven een persoonlijk en indringend beeld van de geschiedenis van de familie Frank, de familie van Pels, Fritz Pfeffer en de helpers.

Bella van der Wilk-Kohlwey op een foto genomen in de zomer van 1943 en tijdens het interview in 2011. Bella was klasgenote van Margot Frank op het Meisjeslyceum. Samen zaten ze op roeien.

2011

‘...en ach, je lette er helemaal niet op van wie een Joods meisje was en wie niet.’

Bella van der Wilk-Kohlwey in het interview

Educatie

De stichting ontwikkelt educatieve producten en programma's voor een internationaal publiek over Anne Frank, de Tweede Wereldoorlog, anti-semitisme, mensenrechten en discriminatie

Het monitoronderzoek Racisme & Extremisme wordt vanaf 2011 uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut. De resultaten van het onderzoek zullen gebruikt worden voor onze educatieve activiteiten als voor onze waakzaamheidsdoelstelling.

Free2Choose Create

In samenwerking met het Bredero College in Amsterdam heeft de Anne Frank Stichting Free2Choose Create ontwikkeld. Dit is een programma voor jongeren uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs over botsende grondrechten. De jongeren worden begeleid bij het maken van korte filmclips die dilemma's tussen botsende grondrechten in beeld brengen en tegelijkertijd leeftijdsgenoten stimuleren om hier met elkaar over in discussie te gaan. Met steun van het EU-programma Youth in Action is dit concept, tijdens een achtdaags programma bij de stichting, gepre-

senteerd en overgedragen aan 28 jongeren uit elf verschillende landen.

Anne Frank Krant

In het voorjaar komt de Anne Frank Krant 2011 uit met als centraal thema: Beeldvorming. De Krant is bestemd voor groep 7 en 8 in het Nederlandse basisonderwijs. Bij de Krant hoort een spannend spel over stereotypen 'Wie is Wie?' Dit jaar is bij de Anne Frank Krant een speciale introductieles ontwikkeld voor het digitale schoolbord. Meer dan 3.000 docenten hebben deze les gedownload.

Lezen & schrijven

De tentoonstelling 'Lezen & schrijven met Anne Frank' is in bibliotheken in het Caribische deel van het Koninkrijk te zien. De tentoonstelling opent in oktober op Aruba en is gemaakt voor jongeren van 9 tot 15 jaar. Aan de hand van de tentoonstelling leren zij over de geschiedenis van Anne Frank en de Tweede Wereldoorlog en komen zij te weten hoe belangrijk lezen en schrijven voor Anne Frank was.

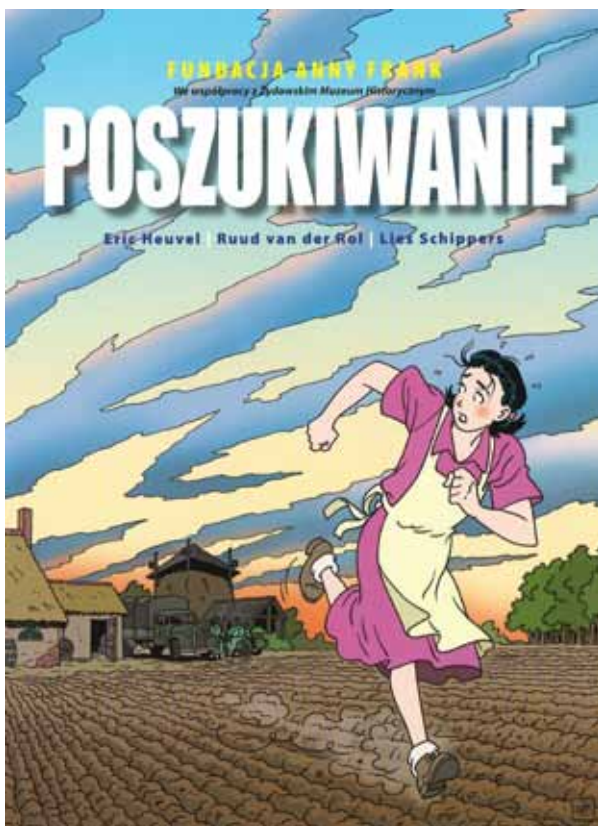
► annefrank.org

'Ik vind de combinatie van het spel, de Krant en de les goed. Het zorgt voor een prettige afwisseling.'

docent over het Anne Frank Krant-lespakket

Groep 8 van basisschool de Piramide in Haarlem aan het werk met de Anne Frank Krant.

De Poolse uitgave van de educatieve strip over de Jodenvervolging De Zoektocht.

Poolse docenten tijdens het bezoek in Nederland.

Holocausteducatie

Jaarlijks organiseert de Anne Frank Stichting trainingen in binnen- en buitenland over lesgeven over de Holocaust en neemt zij deel aan internationale bijeenkomsten rond dit thema.

Bij docententrainingen over Holocausteducatie wordt onder meer gewerkt met door de stichting ontwikkelde materialen, zoals het stripboek 'De Zoektocht' over de Jodenvervolging en de grafische biografie over Anne Frank. In Luxemburg worden in januari rond Holocaust Memorial Day trainingen en workshops gegeven aan tientallen docenten geschiedenis en enkele honderden leerlingen. In april vindt er bij de stichting een studiedag plaats voor docenten van het voortgezet onderwijs.

Nederland-Polen

In het driejarige HEED project (Holocaust Education in European Perspective), dat met financiële steun van VWS mogelijk is gemaakt, is er een uitwisseling van professionals van diverse instellingen in Polen en Nederland. De Anne Frank Stichting en het Poolse Staatsmuseum Auschwitz-Birkenau

wisselen sinds enkele jaren expertise en ervaringen uit. In maart komen 30 docenten uit Polen naar Nederland voor een programma over lesgeven over de Holocaust. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de Poolse versie van het stripboek 'De Zoektocht' en bijbehorend lesmateriaal.

Internationaal

In oktober vindt bij de Anne Frank Stichting een conferentie over Holocaust- en Mensenrechtenuitvoering plaats in samenwerking met de Agency for Fundamental Rights van de Europese Unie. Meer dan 60 deelnemers uit 15 landen delen hun ervaringen en formuleren aanbevelingen voor de EU. De stichting neemt in december deel aan een conferentie van de UNESCO in Parijs over Holocausteducatie op basisscholen. Deelnemers (experts, docenten en ambtenaren) horen hoe Holocausteducatie in Nederland wordt ingevuld en welke rol de Anne Frank Stichting daarbij speelt.

*To build up a future,
you have to know the past.*

Otto Frank, 1967

Reizende tentoonstellingen

De internationaal reizende tentoonstelling 'Anne Frank - een geschiedenis voor vandaag' plaatst het levensverhaal van Anne Frank tegen de achtergrond van de Holocaust.

Citaten uit het dagboek van Anne Frank en foto's van de familie Frank vormen de rode draad. Ze worden aangevuld met andere persoonlijke verhalen over de gevolgen van uitsluiting en vervolging. Er reizen kopieën van de tentoonstelling door een dertigtal landen over de hele wereld. Hieronder lichten we er een paar uit.

Rusland

In mei opent de Anne Frank-tentoonstelling in de stad Voronezh in Centraal Rusland. De tentoonstelling is later nog op vier andere locaties in deze stad te zien, daarna volgen nog twee presentaties van de tentoonstelling in St. Petersburg.

Nederland

In juni en juli is de Anne Frank-tentoonstelling te zien in gevangenissen in Zoetermeer en Vught. Gedetineerden krijgen gelegenheid de tentoonstelling

te bekijken onder leiding van medege-detineerden die een gidsentraining hebben gevolgd. Aan de hand van het verhaal van Anne Frank worden zij aangezet om na te denken over thema's als diversiteit, vooroordelen en discriminatie. Daarnaast worden er activiteiten rond de tentoonstelling georganiseerd, waaronder een dagboekproject.

Canada

Voor het eerst reist de Anne Frank-tentoonstelling door Québec, het Franstalige deel van Canada. In november opent de Frans- en Engelstalige tentoonstelling in Collège Bourget in Rigaud. Leerlingen krijgen gelegenheid de tentoonstelling te bekijken met uitleg van medeleerlingen. Rond de tentoonstelling organiseert de school diverse activiteiten, waaronder lezingen door Holocaustoverlevenden en schrijfworkshops. Ook gaat de Canadese versie van de website de Anne Frank Guide online in de Franse en Engelse taal.

► annefrank.org
annefrankguide.net

Jongeren bij de Anne Frank-tentoonstelling in Rusland.

Leerlingen uit Québec, volgen een gidsentraining om medeleerlingen rond te leiden.

Wetenschappelijk onderzoek manuscripten Anne Frank

Het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (Huygens ING) en de Anne Frank Stichting zijn een samenwerking gestart in een nieuw wetenschappelijk en historisch onderzoek naar de manuscripten van Anne Frank. Het onderzoek richt zich op de ontwikkeling van Anne Frank als schrijfster en op de gebeurtenissen die zij beschrijft.

Onderzoek

Met behulp van de innovatieve digitale technieken en de expertise van het Huygens ING zullen alle manuscripten van Anne Frank onderzocht worden. Het historisch achtergrondonderzoek zal door de Anne Frank Stichting verricht worden. Ook het NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocide studies) zal een bijdrage aan het onderzoek leveren. Hiermee groeien de kennis van de ontwikkeling van Anne als schrijfster en het inzicht in de gebeurtenissen die zij beschrijft.

Tekstueel

Alle teksten worden integraal digitaal ontsloten, inclusief doorhalingen, verbeteringen, vlekken e.d. Wat nam Anne uit haar dagboeken over voor de 'roman van het Achterhuis' – zoals zij het boek dat ze na de oorlog hoopte te publiceren zelf beschreef op 29 maart 1944? Welke passages liet zij weg, welke veranderde zij en hoe? Hoe veranderde Anne van onbevungen dagboekschrijfster op 13-jarige leeftijd tot bevlogen literair talent op 15-jarige leeftijd?

Historisch

Naast de tekstuele analyse worden historische aspecten, dwarsverbanden en achtergronden van de teksten onderzocht. Wat schreef Anne over haar leven voor en tijdens de onderduik en wat weten wij daarover uit andere primaire bronnen? Hoe verliep de huishouding in het achterhuis, hoe werden de leveranties en financiën geregeld? Wat weten we over de hel-

pers, de buurt of het onderwijs dat Anne, Margot en Peter volgden? Hoe en wanneer hoorde Anne over de razzia's en de vernietigingskampen?

Het onderzoek zal meerdere jaren duren. De resultaten worden online gepubliceerd in het Nederlands en Engels voor gebruik door leerlingen van het voortgezet onderwijs, studenten en overige belangstellenden.

'Met schrijven word ik alles kwijt, m'n verdriet verdwijnt, m'n moed herleeft!'

Anne Frank, 5 april 1944

- 1 Anne's roodgeruite dagboek
- 2 Anne vervolgd haar dagboek in schriften
- 3 Korte verhaaltjes van Anne Frank
- 4 Haar 'mooie zinnenboek'
- 5 Laatste herschreven versie van 'Het Achterhuis'

Anne Frank Stichting

Voor haar inkomsten is de Anne Frank Stichting nagenoeg geheel afhankelijk van het museumbezoek; ruim 95 procent van de begroting wordt gedekt door de opbrengsten van het museum.

Voor de financiering van de verschillende grote projecten die in dit activiteitenverslag beschreven worden, is de stichting aangewezen op bijdragen van diverse fondsen, samenwerkingspartners, vrienden en

donateurs of subsidiënten als de Europese Unie en de Nederlandse overheid.

In Nederland wordt de Anne Frank Stichting (AFS) ondersteund door twee onafhankelijke stichtingen, te weten de Stichting Vastgoed AFS (beheer en onderhoud van de gebouwen die bij de AFS in gebruik zijn) en de Stichting Vrienden van de AFS, financiële ondersteuning bij (tijdelijk) teruglopende inkomsten.

Jonge bezoekers in het achterhuis.

Algemeen directeur van de Anne Frank Stichting **Ronald Leopold** ontvangt de cheque van **Sigrid van Aken**, directeur Goede Doelen Loterijen, tijdens het Goed Geld Gala 2011. Sinds 2006 is de Anne Frank Stichting beneficiënt van de BankGiro Loterij.

Jaarrekening 2011

Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA (in euro's)	31 december 2011	31 december 2010
A. Vaste Activa		
I. Materiële vaste activa		
1. Verbouwingen (museale aanpassingen)	233.221	389.567
2. Inventaris	631.463	818.098
3. Machines en installaties	144.511	132.921
	1.009.195	1.340.586
B. Vlottende Activa		
I. Voorraden	535.313	524.836
II. Vorderingen	699.980	875.014
III. Overlopende activa	513.862	384.188
IV. Liquide middelen	2.156.580	1.447.821
Totaal activa	4.914.930	4.572.445
PASSIVA (in euro's)	31 december 2011	31 december 2010
C. Eigen Vermogen		
I. Algemene reserve	2.193.631	2.193.631
D. Kortlopende schulden		
I. Crediteuren	846.679	859.173
II. Loonbelasting, premies sociale verzekeringen en pensioenen	228.249	255.033
III. Nog te besteden subsidies en projectbijdragen	803.661	574.773
IV. Overlopende passiva	842.710	689.835
Totaal passiva	4.914.930	4.572.445

Staat van baten en lasten over 2011 (in euro's)

	2011	2010
E. Baten		
I. Entree gelden	7.687.475	7.338.945
II. Baten uit levering producten en/of diensten	1.961.134	2.051.967
III. Subsidiebaten	260.066	248.954
IV. Opbrengsten projecten en activiteiten	2.522.164	4.812.629
V. Overige baten	0	0
Totaal	12.430.839	14.452.495
F. Lasten		
I. Inkoopwaarde geleverde producten	811.330	806.026
II. Personeelskosten	4.941.434	5.000.099
III. Afschrijvingen vaste activa	443.592	408.529
IV. Kosten projecten en activiteiten	3.493.041	5.865.117
V. Overige lasten	2.764.639	2.393.835
Totaal	12.454.037	14.473.605
Resultaat voor financiële baten en lasten	-23.198	-21.110
G. Financiële baten en lasten		
I. Rentebaten	23.198	21.110
II. Rentelasten	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	0	0
Resultaat	0	0

ORGANISATIE

Bestuur en directie

Ronald Leopold (*algemeen directeur*)
Kleis Broekhuizen (*zakelijk-financieel directeur tot 1 april 2012*)
Garance Reus-Deelder (*zakelijk directeur vanaf 1 januari 2012*)

Raad van Toezicht

De heer mr. M.W.B. Asscher (*vicevoorzitter*)
Mevrouw mr. J.E. Biesheuvel-Vermeijden
Rabbin mr. M. ten Brink
De heer prof. dr. E.M.H. Hirsch Ballin
De heer ir. N.G. Ketting
De heer W. Kok (*voorzitter*)
Mevrouw P.W. Kruseman

Raad van Advies

Mevrouw drs. G. Acton
De heer mr. P. van Dijk
Mevrouw M.H.M.F. Gardeniers-Berendsen
De heer drs. R.J. Glaser
Mevrouw drs. M.L. Henneman
De heer mr. H.E. Koning
Mevrouw drs. R.C. Musaph-Andriess
Mevrouw mr. J.E. Overdijk-Francis
De heer mr. H.D. Tjeenk Willink
De heer drs. J.F. Westra

Partners

Anne Frank Center, Verenigde Staten, www.annefrank.com
Anne Frank Trust, Groot-Brittannië, www.annefrank.org.uk
Anne Frank Verein*, Oostenrijk, www.annefrank.at
Anne Frank Zentrum*, Duitsland, www.annefrank.de
Centro Ana Frank Argentina*, Argentinië, www.centroanafrank.com.ar

* Er is een bestuurlijke relatie met de organisaties in Duitsland, Oostenrijk en Argentinië.

COLOFON

Uitgave:

Anne Frank Stichting
Postbus 730
1000 AS Amsterdam
Kantoor: Westermarkt 10
Rabobank 1224 69 925
Tel. 020-5567100
Fax 020-6207999
Museum: Prinsengracht 267
Tel. 020-5567105

annefrank.org
facebook.com/annefrankhouse
twitter.com/annefrankhouse
youtube.com/annefrank
flickr.com/photos/anne_frank_house
annefrankhuis.hyves.nl

Samenstelling en redactie:

Ton Mascini, afdeling Communicatie

Foto's:

AFF, Bazel / AFS, Amsterdam
Charlotte Bogaert Fotografie
Cris Toala Olivares (o.a. omslag)
Guus Dubbelman
Levien Rouw
DOI – Martin Attard
Maud Charon
Merlin Nadj-Torma
Riekus Heller
Roy Beusker
Serhiy Kulchevych
Ton Mascini
Fotobewerking middenpagina
Michel Danckaarts LBi Lost Boys © AFS. Origineel © AFF, Bazel / AFS, Amsterdam

Vormgeving:

Atelier van GOG
www.ateliervangog.nl

Druk:

Zwaan printmedia

© Anne Frank Stichting, 2012

Anne aan het bureau in de woning aan het Merwedeplein, Amsterdam, april 1941.

[www.annefrank.org/
jaarverslag2011](http://www.annefrank.org/jaarverslag2011)

